

Вплив типу темпераменту студентів медичного інституту на засвоєння навчального матеріалу з нормальної анатомії

Кореньков О.В.

Питання індивідуалізації навчання в першу чергу стосується і вищої педагогічної освіти [2]. Формування особистості починається з визначеності особистого темпераменту і характеру людини, загальної спрямованості людини [4].

Експеримент був проведений на 50 студентів першого курсу медичного інституту Сумського державного університету на кафедрі анатомії людини. Спочатку за допомогою «Кола Г. Айзенна» було визначено типологію студентів [7]. З 50 студентів ми отримали 14 флегматиків, 19 сангвініків, 13 холериків і 4 меланхоліка. Другим етапом студентам першого курсу навчання, з відомим вже нами темпераментом на базі анатомічного театру кафедри анатомії людини було розкрито будову вісцеральних гілок черевної частини аорти.

До вісцеральних гілок черевної частини аорти відносять – черевний ствол (*struncus coeliacus*), ліву шлункову артерію (*a. gastrica sinistra*), загальну печінкову артерію (*a. hepatica communis*), селезінкову артерію (*a. lienalis*), верхню бріжеечну артерію (*a. mesenterica superior*), нижню бріжеечну артерію (*a. mesenterica inferior*), ниркову артерію (*a. renalis*), яєчкову артерію (*a. testicularis*) [1]. Студентам які прослухали розповідь про будову гілок черевної частини аорти з наглядним їх показом на трупі людини, було запропоновано відтворити почуту ними інформацію.

Для отримання результатів використовували наступні критерії [3, 4]:

1. Як швидко студент запам'ятовував навчальну інформацію:
а) швидко (холерик); б) дуже швидко (сангвінік); в) повільно (флегматик); г) дуже повільно (меланхолік).
2. Як реагує студент на зауваження викладача на зроблену їм помилку:
а) починає сперечатися з викладачем при цьому відстоює свою думку (холерик); б) починає аргументовано доводити свою правоту (сангвінік); в) починає думати про свою помилку, аналізуючи зауваження викладача (флегматик); г) починає

червоніти, хвилюватись і мовчати (меланхолік).

3. Коли студент навчається йому потрібно: а) може вчити матеріал при включеному телевізорі, музиці і тому подібне (холерик); б) фон не дуже важливий (сангвінік); в) повна тиша для зосередження (флегматик); г) повна тиша і відсутність людей в кімнаті (меланхолік).

4. Чи впливає інтерес, зацікавленість до певного предмету (анатомії) на засвоєння знань: а) не впливає (холерик); б) особливо не впливає (сангвінік); в) дуже впливає (флегматик); г) впливає (меланхолік).

Ні один з 50 студентів відтворити прослуханий матеріал зразу і повністю не зміг. Незважаючи на це 28 студентами вдалося дуже добре запам'ятати основні гілки черевної частини аорти. Решта студентів також розповідали топографію найкрупнішої судини людського організму, але робили незначні помилки. Дослідження показали, що холеричний тип людини запам'ятовував інформацію швидше, але не зовсім точно ніж люди з іншим типом темпераменту. Після того як студенти отримували час на самостійну підготовку прослуханого матеріалу на перше місце виходили люди з сангвіністичним та флегматичний типом темпераменту. Студенти з меланхолічним типом темпераменту могли досягнути добрий, або відмінний рівень знань не раніше ніж через день самостійної підготовки.

В процесі дослідження з'ясувалося, що тип темпераменту впливає на засвоєння знань студентами частково, тому що крім нього є ще велика кількість психологічних чинників які впливають на учбовий процес: потреби, інтерес, цінності, особистість викладача, інтелект людини, вольові якості, схильності студентів та інше.

Список літератури:

1. Анатомия человека / [Борзяк Э.И., Бочаров В.Я., Сапин М.Р. и др.]; Под редакцией М.Р. Сапина. – [4-е изд.] - М., 1997. – 560 с.
2. Бондаренко О.Ф. Психологічні особливості сучасної студентської молоді та проблеми професійної підготовки психологів практиків // Практична психологія та соціальна робота. – 2003. - № 4. – С. 8 – 11.

3. **Возрастная психология: личность от молодости до старости: Учебное пособие** / [Гамезо М.В., Герасимова В.С., Горелова Г.Г. Орлова Л.М.]. – М., 2001. – 272 с.
4. **Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення** / Лозниця В.С. – К., 2003. – 304 с.
5. **Пидкассистый П.И. Психолого-дидактический справочник преподавателя высшей школы** / Пидкассистый П.И., Фридман Л.М., Гарунов М.Г. – Москва, 1999. – 354 с.
6. **Психологія** / За ред. О.В. Винославської. – К., 2005. – 352 с.
7. **Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты** / Райгородский Д.Я. – Самара, 2002. – 672 с.

Проблеми активізації самостійної роботи студентів-медиків

Приходько О.О., аспірант

Самостійна підготовка сприяє формуванню логічного мислення та мовної культури, допомагає студентам перетворитись з пасивних носіїв інформації в активних, сприяє самовихованню студента. Перехід до кредитно-модульної системи викликав необхідність переглянути деякі аспекти навчання під час самостійної роботи студентів на морфологічних кафедрах медичного інституту.

Традиційно в національній системі вищої освіти України, визначаючи бюджет навчального часу студентів денної форми навчання, виходили із співвідношення 6:4, що передбачає 6 годин щоденних аудиторних занять і 3-4 години позааудиторних. На сьогодні при здобутті освіти студентами медичних вузів на аудиторні заняття відводиться 30-50% бюджету часу дисципліни. Отже, на самостійне вивчення - від 50% до 70% навчального матеріалу. Таким чином ми маємо значне наближення розуміння самостійної роботи студентів медичного вузу.

Проте кількість годин, відведених на консультації та індивідуальні заняття, обраховується пропорційно до кількості аудиторних занять. Таким чином, збільшуючи кількість матеріалу, відведеного на самостійне вивчення, зменшуємо кількість годин на консультації та індивідуальну роботу зі студентом. Розглянемо на такому прикладі: